

19. marec 2024

Posolstvo k Svetovému dňu divadla pre deti a mládež, ktorý si pripomíname 20. marca 2024

/Bratislava, 19. marec 2024/ Posolstvo riaditeľky Medzinárodnej asociácie divadla pre deti a mládež Sue Gilesovej k Svetovému dňu divadla pre deti a mládež:

Vezmite dieťa do divadla alebo prineste divadlo za dieťaťom

„Cieľom našej kampane je uľahčiť deťom a mládeži prístup k divadlu a divadelným predstaveniam. Musíme si uvedomiť, že kľúčovú rolu pri tom zohrávame práve my, dospelí. Vystupujeme v akejsi dvojrole. Na jednej strane sme ochrancami detí, tými, ktorí im pomôžu otvoriť dvere do divadelného sveta, a na druhej strane sme tvorcami, umelcami, ktorí pre deti a mládež tento svet vytvárajú.

V tento deň, 20. marca 2024, sa všetkým našim členom naskytá skvelá príležitosť upriamiť pozornosť na to, čo sa odohráva v našom sektore, v našej spoločnosti a v našom publiku. Medzinárodná asociácia divadla pre deti a mládež si ako medzinárodná organizácia, ktorej úlohou je zjednotiť divadelné kolektívy a podporovať práva detí a mládeže na umenie a kultúru, musí klásť otázky, ktoré sa týkajú nás všetkých. Obhajovať niečie záujmy znamená nazerať za hranice našej vlastnej sféry vplyvu a záujmu. Znamená to klásť si otázky, ktoré nás presahujú a ktoré sa týkajú ľudských práv a hodnoty detí a mládeže v kontexte nám vlastnom, ako aj vo vzťahu k celému svetu. Čo nás všetkých, bez ohľadu na kontext, spája?

Veríme v silu divadla a divadelných predstavení. Vďaka nim dokážeme preskúmať myšlienky, ktoré prenášajú to, čo vidíme a čomu rozumieme, ďalej do mozgu, srdca a duše. Prepájame sa s inými ľuďmi. Zapájame fantáziu a tvorivosť a hravo a s otvoreným srdcom pristupujeme k nemožnému. Podnecujeme mladých ľudí k empatickej výmene názorov a tým im umožňujeme rásť ako jednotlivcom aj ako kolektívom. Využívame všetky naše rozumové schopnosti. Zapájame zmysly a nimi vyčarujeme neobyčajné. Nechávame sa prekvapovať. O toto sa snažíme po celom svete, v každej krajine, kde pôsobia naši členovia. Robíme to odborne a vynachádzavo. Pracujeme na uliciach aj vo veľkých divadlách, na školách, ale aj v domácnostiach a na javiskách. Pre deti a mládež nielen hráme, ale spolu s deťmi aj predstavenia vytvárame a otvárame témy určené priamo pre ne. Deti a mládež potrebujú divadlo, a keďže nemajú taký silný hlas, aby si dvere od divadelného sveta otvorili samy, musia sa spoliehať na pomoc dospelých.

S blížiacim sa Svetovým dňom divadla čoraz zreteľnejšie vidíme, koľko sme toho v našom sektore vykonali pre deti postihnuté následkami vojny, terorizmu, politických a občianskych konfliktov, chudoby, násilia, vystaňovectva, bezdomovectva či diskriminácie. Niektorí sa môžu spýtať, aký má vôbec zmysel hovoriť o budúcnosti divadla v dnešnom svete. Má zmysel zaoberať sa divadlom, keď nás obklopuje nešťastie a nespravodlivosť? Verím však, že keď

19. marec 2024

robíme divadlo pre deti a mládež, neustále hlásame ideu nádeje. Umenie pomáha deťom pochopiť a nájsť priame prepojenie s témami, s ktorými sa deň čo deň stretávajú. Umenie im načúva a prehovára k nim jazykom, ktorému rozumejú. Pomáha im reflektovať ich vlastnú situáciu a otvára bezpečný priestor, v ktorom kráča bok po boku pravda s predstavivosťou. Mladí ľudia si tak môžu vytvoriť predstavu o ceste, po ktorej sa plánujú vydať, či o tom, ako by mohol vyzerat' svet budúcnosti. Tvorba so sebou prináša nádej.

Je dôležité, aby sme sa, či už ako umelci, alebo ako dospelí, vďaka ktorým deti a mládež zažívajú kontakt s divadlom, kultúrou a tvorivosťou, pýtali. Dokážeme pochopiť druhých, ak si nevšimneme, akú úlohu zohrali deti v hre a nepriradíme váhu ich predstavivosti? Dokážeme to, ak nám bude odopretá možnosť rozprávať príbehy či uniknúť do sveta zábavy a radosti? Dokážeme to, ak v našich detských divákoch nebudeme hľadať to dobré a ľudské? Dokážeme si my, dospelí, udržať vieru v nádej, pokiaľ nebudeme rozvíjať naše deti a zapájať ich do našich svetov?

Možno nastal správny čas uvedomiť si, že to nezáleží len na nás. Len ak budeme kráčať s deťmi a mladými ľuďmi bok po boku, otvorí sa pred nami sila detskej predstavivosti a vrozeného inštinktu nájsť svet, v ktorom je všetko možné. A iba tak z neho dokážeme načerpať silu.“

Sue Gilesová

Pôvodný zdroj: <https://assitej-international.org/2024/02/10/world-day-of-theatre-and-performance-for-children-and-young-people-2024/>

Divadelný ústav je štátnou príspevkovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky. Zaoberá sa komplexným výskumom, dokumentáciou, vedeckým spracovaním a poskytovaním informácií o divadelnej kultúre na Slovensku od vzniku prvej profesionálnej scény v roku 1920. Spravuje kultúrne dedičstvo v oblasti slovenskej divadelnej kultúry (čínohra, opera, balet, tanec, bábkové divadlo, moderné performatívne druhy). Vo svojej odbornej činnosti systematicky zhromažďuje, vedecky spracováva a sprístupňuje múzejné, knižničné, archívne a dokumentačné fondy z histórie a súčasnosti slovenského profesionálneho divadla a zabezpečuje komplexný informačný systém o profesionálnom divadle na Slovensku.